

Nationale Jeugdzorg Prijzen 2009

Rapport Vakjury

Rapport Vakjury

De Vakjury heeft zich in de afgelopen periode voor de vierde keer gebogen over de projecten en plannen die zijn ingestuurd om mee te dingen naar de Nationale Jeugdzorg Prijzen. Dit jaar waren er 26 inzendingen. Wat daarbij opvalt, is de grote diversiteit aan inzendingen. De ingediende projecten verschillen niet alleen in aanpak en omvang, ze zijn ook afkomstig uit verschillende sectoren: het jeugdwerk, de jeugd-ggz, de jeugdzorg, het onderwijs en de verslavingszorg.

Deze diverse achtergrond maakt het werk van de jury niet makkelijk. Het is lastig om zulke uiteenlopende projecten met elkaar te vergelijken. Daarom is het goed dat van tevoren een aantal criteria voor de beoordeling van de inzendingen is vastgesteld. Deze criteria liggen vervat in de volgende vragen:

1. Richt het plan of project zich op een belangrijk probleem binnen het thema (etnische) diversiteit?
2. Is de aanpak goed onderbouwd?
3. Is het aannemelijk dat deze aanpak tot goede resultaten leidt?
4. Is het praktisch goed uit te voeren?
5. Is de kennis uit het plan of project overdraagbaar naar andere organisaties?
6. Is het origineel en innovatief?

Deze vragen vormen een instrument waarmee de Vakjury de 26 ingezonden plannen en projecten heeft gewogen. Ieder lid van de Vakjury heeft deze vragen bij elk project afzonderlijk gesteld en aan de hand daarvan punten toegekend. Daarbij is er rekening gehouden met het feit dat er zowel plannen als bestaande projecten ingediend konden worden. Voor de plannen heeft de jury de nadruk gelegd op innovatie en onderbouwing en voor bestaande projecten lag de nadruk meer op uitzonderlijke resultaten. De Vakjury heeft de projecten stuk voor stuk besproken, beoordeeld en tegen elkaar afgewogen. Uiteindelijk bleven er vier projecten over die van de jury collectief een hoge score kregen. De vakjury heeft er voor gekozen deze alle vier te nomineren, aangezien naar haar oordeel de projecten gezamenlijk een goed beeld geven van de diversiteit in problemen en oplossingen in de sector en goed recht doen aan het thema. Dat betekent niet dat de andere 22 inzendingen niet goed zijn bevonden. Integendeel: in hun variëteit getuigen ze van de inventiviteit en de betrokkenheid in de sector bij deze thematiek. Ze krijgen waardering van de Vakjury, ook al vallen ze niet in de prijzen.

Motivatie voor de nominaties

Waarom heeft de jury deze vier inzendingen gekozen?

- ***‘Belang van het kind in het vreemdelingenrecht en –beleid ’ van de Rijksuniversiteit Groningen en ingediend door de Johannes Wier Stichting***

In dit project wordt een methode ontwikkeld om risico’s in de ontwikkeling van asielzoekers- en vluchtelingkinderen te onderkennen. Die risico’s hebben vaak te maken met de leefomgeving waarin deze kinderen opgroeien en zijn van belang bij het nemen van een besluit over de terugkeer van het gezin naar het land van herkomst. Deze methode levert door gedragswetenschappers opgestelde pedagogische rapportages op die asieladvocaten als processtuk kunnen gebruiken.

Wat de jury aansprak in dit project:

1. Het betreft hier een schrijnende problematiek. Doorgaans wordt volstrekt onvoldoende rekening gehouden met pedagogische belangen en de rechten van het kind in juridische procedures rond verblijf, uitzetting of terugkeer van asielzoekers- en vluchtelinggezinnen.
2. Het project geeft asieladvocaten heel concreet materiaal om in procedures te gebruiken. De samenwerking tussen advocaten en orthopedagogen is een goed voorbeeld van interdisciplinaire samenwerking in het belang van het kind.
3. Hoewel het project niet binnen de reguliere jeugdzorg is gesitueerd, verdient juist deze poging om zorg voor de jeugd daarbuiten – in casu het domein van vreemdelingenzaken – meer centraal te stellen, alle lof.
4. Het project is gemakkelijk over te dragen. De werkwijze kan snel op andere locaties worden overgenomen. De jury hoopt daarom ook dat deze nominatie een stimulans is om een snellere verspreiding van het project door Nederland mogelijk te maken.
5. Er is gebleken dat de orthopedagogische rapportage ook daadwerkelijk leidt tot betere beslissingen in het belang van het kind. Dit neemt de jury ook zwaar mee in haar overweging.

- ***‘Girls’ Talk’ van de Rutgers Nisso Groep***

Dit project richt zich op laagopgeleide meiden (14-18 jaar) met verschillende etnische achtergronden die seksueel actief zijn. Het is een groepsmethodiek die deze meiden helpt om gezond seksueel gedrag en interactiecompetenties rond seksualiteit te ontwikkelen. Daarbij wordt rekening gehouden met hun culturele achtergrond.

De jury oordeelde positief over dit project vanwege:

1. Het thema en doelgroep. De jury onderstreept het belang van preventief werken aan het bevorderen van seksueel gezond gedrag en competenties bij deze meisjes, die extra risico's lopen in hun ontwikkeling.
2. De gestructureerde opzet: er is een trainershandleiding, de trainers worden getraind en er worden diverse werkvormen gehanteerd, zoals counseling en peer-learning, om de diverse thema's aan de orde te stellen.
3. Het multiculturele karakter spreekt de jury bijzonder aan. De jury vindt het ook heel belangrijk dat de hulpverleners geschoold worden in een sekse- en cultuursensitieve aanpak van seksueel (grensoverschrijdend) gedrag van allochtone meiden. Ontwikkeling op dat gebied is volgens de jury hard nodig.

Het onderzoek laat positieve resultaten zien met name bij de Turkse en Marokkaanse meiden. Wel roept het verschil in resultaten tussen de diverse groepen vragen op. Is de ene groep wellicht bij aanvang al competentier dan de ander? Of is de opzet nog onvoldoende multicultureel uitgewerkt? De jury wil met deze nominatie dan ook verder onderzoek en ontwikkeling van het programma stimuleren.

- ***'Hulpmix.nl' van de bureaus jeugdzorg Gelderland, Overijssel en Zuid-Holland, GgZE, De Bascule, e-hulp en de MOgroep***

Hulpmix.nl is een project voor jongeren van 12 tot 20 jaar met uiteenlopende culturele achtergronden die problemen hebben en die geen goede aansluiting vinden bij het reguliere hulpaanbod. De website biedt grootschalige, laagdrempelige interculturele hulp middels de bewezen methodiek van de Kindertelefoon. Daarnaast traint men (toekomstige) hulpverleners in interculturele vaardigheden, die ook toepasbaar zijn bij andere werkzaamheden in de jeugdhulpverlening.

Wat de jury sterk vond aan deze inzending is:

1. Door online hulp worden op *efficiënte* wijze *meer* jongeren met verschillende etnische achtergronden met problemen *eerder* bereikt. Allochtone jongeren zijn oververtegenwoordigd in de geïndiceerde en justitiële jeugdzorg en ondervertegenwoordigd in de laagdrempelige, preventieve zorg. Dit project laat zien dat met een uitgekende methodiek en samenwerking het heel goed mogelijk is laagdrempelige hulp aan deze groepen te bieden.
2. Het project is professioneel opgezet. De benodigde expertise en informatie zijn gedegen uitgewerkt. De methodiek is gebaseerd op de solide en bewezen methodiek van de Kindertelefoon gecombineerd met best practices uit de interculturele hulpverlening.

3. Het project is een goed voorbeeld van samenwerking tussen jeugdzorg en jeugd-ggz instellingen, een instelling voor e-hulp en verschillende culturele groeperingen en instellingen.
 4. Direct na de start van het project is een evaluatieonderzoek ingezet waaruit ook gebleken is dat de gewenste doelgroep grotendeels bereikt wordt. Verder evaluatieonderzoek, ook met het oog op de doorontwikkeling van de methodiek, blijft van belang. De jury acht het van belang dat de opgedane kennis en ervaringen landelijk beschikbaar komen en overdraagbaar gemaakt worden. Is er een mogelijkheid tot het creëren van een expertsysteem, een soort database voor beschikbare kennis ter professionalisering van andere hulpverleners?
- ***‘Verlies-rouw.com’ van Stichting De Jutters***

Verlies-rouw.com is bedoeld voor jongeren van 12 tot 21 jaar met diverse culturele, religieuze en levensbeschouwelijke achtergronden. Het doel is (ernstige) rouwproblematiek te voorkomen door jongeren die een verlies hebben meegemaakt informatie, ondersteuning en herkenning te bieden die aansluiten bij hun eigen achtergrond. Dat moet gebeuren via een interactieve site over rouw en verlies, inclusief helpdesk en community voor en door jongeren met diverse achtergronden en door rouwgroepen te organiseren op diverse locaties. De belangrijkste vragen worden omgezet in bruikbare informatie en tips voor hulpverleners om een meer adequate begeleiding mogelijk te maken.

De jury is bij dit plan onder de indruk van:

1. Het aangrijpingspunt en de doelgroep: het thema rouw (van zowel ouders als kinderen) wordt als uitgangspunt genomen om vanuit levensbeschouwelijke, culturele achtergronden tal van thema's te belichten die belangrijk zijn voor migrantenjeugd. De jury vindt de opzet veelbelovend, omdat de doelgroepen specifiek geformuleerd zijn, maar zeker ook omdat het project zich richt op zowel migrantenjeugd als Nederlandse jeugd en in die zin écht multicultureel is.
2. Er wordt bij rouw- en traumahulpverlening nog weinig rekening gehouden met culturele diversiteit. Er is gebrek aan informatie, kennis en hulp in multicultureel perspectief rond dit thema in het huidige Nederlandse zorgaanbod. Dit plan doet dat wel. Dit is belangrijk omdat allochtone gezinnen nog eens extra problemen ervaren vanwege bijvoorbeeld de afwezigheid van een sociaal netwerk en omdat er weinig ruimte is voor bij hen bekende rituelen. Met dit initiatief wordt het een kind toegestaan om andere emoties te ervaren dan anderen in de omgeving.
3. Er worden verscheidene middelen ingezet, zoals een interactieve website gecombineerd met groepshulp op scholen en in de hulpverlening. Ook wordt het

onderwerp middels publiciteit bespreekbaar gemaakt en wordt gewerkt aan deskundigheidsbevordering en de ontwikkeling van een expertsysteem. Door deze kenmerken onderscheidt dit project zich van veel andere interactieve projecten.

4. De jury vindt het plan een goed initiatief en hoopt met deze nominatie mede mogelijk te maken dat het plan wordt uitgevoerd.

Dit zijn de vier projecten die genomineerd zijn voor de Vakprijs 2009. De Vakjury van de Nationale Jeugdzorg Prijzen 2009 heeft dit jaar voor het eerst een gedeelde winnaar van de Vakprijs gekozen. De jury heeft uiteindelijk het feit dat deze beide projecten gericht zijn op een specifieke problematiek en die zin uniek zijn in de Nederlandse zorg voor de jeugd, de doorslag laten geven.

De winnende projecten zijn dan ook:

**‘Verlies-rouw.com’
van Stichting De Jutters**

en

**‘Belang van het kind in het vreemdelingenrecht en -beleid’
van de Rijksuniversiteit Groningen, ingediend door de
Johannes Wier Stichting**